

KVALITETSDEKLARATION

Personal vid universitet och högskolor

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Högskoleväsende

Produktkod

UF0202

Referenstid

Oktober 2016

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	10
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	10
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	11
5.3 Sam användbarhet i övrigt	11
5.4 Numerisk överensstämmelse	12
Allmänna uppgifter	12
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	12
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	12
C Bevarande och gallring	12
D Uppgiftsskyldighet	12
E EU-reglering och internationell rapportering	13
F Historik	13
G Kontaktuppgifter	13

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken om personal vid universitet och högskolor är att bidra till en allsidig statistisk belysning av högskolans personal och dess utveckling över tid i Sverige.

Uppgifterna ingår i den officiella statistiken och ska beskriva personalläget vid de svenska högskolorna samt utgöra underlag för särskilda analyser om till exempel jämställdhet och rörlighet bland personalen inom högskolesektorn.

Vidare används statistiken för rapportering på internationell nivå till Unesco, OECD och EU:s statistikbyrå Eurostat.

Uppgifter från statistiken används också som urvalsram för undersökningen Forskning och utveckling inom universitets- och högskolesektorn¹.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikanvändare är riksdag, regering, departement, myndigheter, kommuner, landsting, länsstyrelser, företag, branschorganisationer, intresseorganisationer, internationella organisationer, universitet, högskolor, forskare, studerande, massmedia och allmänheten.

Statistiken över högskolans personal används som beslutsunderlag för riksdag och regering, men är också en informationskälla för högskolesektorn och andra intresserade som massmedia och allmänheten. Statistiken utgör även underlag för planering, uppföljning och utvärdering av högskolans verksamhet.

Ett aktuellt exempel där statistiken har använts är Trygghet och attraktivitet – en forskarkarriär för framtiden², SOU 2016:29.

Statistiken används ofta för jämförelser av olika slag, såsom jämförelser mellan högskolor och över tid.

Användare och uppgiftslämnare är representerade i Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) rådgivande grupp för den officiella statistiken.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas är antal anställda individer samt antal anställda omräknade till helårspersoner. Helårspersoner beräknas som summan av alla personers anställningsomfattning.

¹ www.scb.se/uf0304

² www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2016/03/sou-201629/

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är samtliga anställda vid statliga universitet, högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med examenstillstånd under mät månaden oktober.

Målpopulationen, som utgörs av målobjekten, är samtliga anställda som *borde* finnas med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller någon form av arvode under mät månaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Anställda yngre än 16 år vid årets slut, helt tjänstlediga samt utlandsanställda ingår inte i målpopulationen. Följande anställningsbenämningar är även exkluderade från målpopulationen då de inte räknas som anställda, eu-stipendiat, forskare affilierad, forskarstipendiat, lektor affilierad, professor affilierad, stipendiat samt personal med utbildningsbidrag. Överensstämmelsen mellan intresse- och målpopulation anses förhållandevis god då merparten av de anställda bör finnas i högskolornas lönesystem. Observationsobjekt utgörs av den personal vid högskolor som *faktiskt* finns med (observeras) i det administrativa systemet. Mål- och observationsobjekten stämmer väl överens.

1.2.2 Variabler

De viktigaste målvariablerna för personalstatistiken är anställningens omfattning, anställningsbenämning, anställningskategori, anställningsform, typ av tidsbegränsad anställningsform, adjungerad, forskningsämnesområde, forskningsämnesgrupp, huvudsaklig anställning, kön, utbildningsnivå, åldersgrupp samt lärosäte.

Intresse- samt observationsvariablerna kan skilja sig något åt från målvariablerna då det förekommer skattningar i undersökningen. Dels skattningar som görs av högskolorna själva, men även skattningar som sker i samband med bearbetningen av uppgifterna på SCB.

Några observationsvariabler härleds från registret över befolkningens utbildning³ samt registret över anställningsbenämningar⁴. Det förekommer även skattningar av vissa variabler där exempelvis partiellt bortfall förekommer. Skattningsförfarandet beskrivs i kapitel 2.2.6 Modellantaganden.

Det finns en viktig skillnad mellan mål- och observationsvariabler, vilket är att målvariablerna avser de förhållanden som skulle gälla om personer var korrekt folkbokförda enligt gällande regelverk samt korrekt registrerade i högskolornas system, medan observationsvariablerna avser de förhållanden som faktiskt finns registrerade.

Överlag så stämmer intresse-, mål- och observationsvariablerna väl överens eftersom statistiken bygger på uppgifter som ingår i lärosätenas löneadministrativa system som bedöms hålla hög kvalitet.

För mer detaljerad information om variablernas definitioner se SCB:s mikrodatabesregister⁵.

³ www.scb.se/uf0506

⁴ www.tjanstebenamning.scb.se/

⁵ <https://www.h6.scb.se/metadata/mikrodatabesregister.aspx?produkt=UF0202>

1.2.3 Statistiska mått

Statistiska mått som anges i statistiken är antal, andelar och summor.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter högskola, kön, anställningskategori, anställningsform, forskningsämnesgrupp, ålder och utbildningsnivå. För den undervisande och forskande personalen redovisas även uppgift om forskningsämnesområde och forskningsämnesgrupp enligt standard för svensk indelning av forskningsämnena 2011⁶.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för statistiken över personal på universitet och högskolor är oktober månad år 2016. I materialet finns det drygt tusen personer med samordningsnummer. Vissa av dessa personer har fått ett personnummer vid årets slut. Därför inväntar SCB Skatteverkets folkbokföringsuppgifter gällande sista december år 2016 för att byta ut personens samordningsnummer mot dennes personnummer. SCB hämtar även uppgifter från registret över befolkningens utbildning som har referenstidpunkten sista december år 2016.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en totalundersökning och tillförlitligheten för personalens anställningsomfattning, tjänstledighetsomfattning, anställningsform m.m. bedöms som god, då mikrodata för merparten av högskolorna hämtas från deras löneredovisningssystem.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersom statistiken är totalräknad anses osäkerhetskällorna generellt sett vara små. Den största osäkerhetskällan är undertäckningen av arvodisterna. För vidare förklaring se 2.2.2 *Ramtäckning*.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen stämmer väl överens med målpopulationen och utgörs av samtliga anställda som *faktiskt* finns med i högskolornas administrativa system och som erhållit månadslön eller någon form av arvode under mätmånaden samt adjungerad personal helt finansierad av annan arbetsgivare. Endast den personal för de lärosäten som är aktiva och har examenstillstånd termin två ingår i rampopulationen.

Täckningsfel uppstår då rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen.

Övertäckning kan bestå av anställda som slutat månaden innan, men som får lön i oktober månad. Övertäckningen bedöms vara väldigt liten.

⁶ www.uka.se/statistik--analys/information-om-statistiken/amneslistor-och-huvudomraden/2017-02-14-forskningsamnen.html

Undertäckning förekommer bl.a. genom att nyanställda personer inte hunnit registreras i lönesystemen. Eftersom tim-/ dag- och veckoavlönade inte alltid läggs in i lönesystemen bedöms antalet anställda inom anställningskategorin arvodister vara något underskattad. Den adjungerade personalen är inte alltid inkluderad i högskolornas löneredovisningssystem, men i de flesta fall sker en komplettering av de adjungerade till SCB vid sidan om den ordinarie rapporteringen. Antalet adjungerade bedöms dock vara något underskattat.

2.2.3 Mätning

Vilka uppgifter som får samlas in regleras genom Förordning (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor⁷. Uppgifterna hämtas huvudsakligen från högskolornas lönesystem och lämnas in via SCB:s webbinsamlingssystem⁸. Uppgifterna från de statliga högskolorna samlas in av undersökningen Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS)⁹, som SCB utför på uppdrag av Medlingsinstitutet. KLS:en levererar i sin tur uppgifterna till undersökningen Personal vid universitet och högskolor. Uppgifterna till Konjunkturlönestatistiken, KLS, samlas i huvudsak in via filer till SCB:s webbinsamlingssystem samt via filleverans till FTP-server. Eftersom uppgifterna hämtas från myndigheternas lönesystem bedöms mätfelet vara litet. Mättekniskt test har inte gjorts. Detaljerad information om Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor (KLS) finns på SCB:s webbplats¹⁰.

De enskilda utbildningsanordnarna rapporterar sina uppgifter via en separat direktinsamling via SCB:s webbinsamlingssystem.

Instruktioner för insamlingen finns på SCB:s webbplats¹¹.

De mätfel som uppstår i undersökningen består vanligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner och definitioner, vilket gör att uppgifterna kan rapporteras på olika sätt av olika uppgiftslämnare. I direktinsamlingen kan registreringsfel i form av ogiltiga värden eller partiellt bortfall till stor del förhindras genom kontroller i samband med inläggning av uppgifter i SCB:s webbinsamlingssystem. I insamlingen för KLS:en finns dock ingen kontroll av valida värden.

Vid förekomst av ofullständiga personnummer leder det till att uppgift om utbildningsnivå saknas vid sambearbetning med registret över Befolkningens utbildning, vilket också är partiellt bortfall. Antalet ofullständiga personnummer är dock försumbart. Andelen samordningsnummer utgör 1,4 procent av det totala materialet. För dessa saknas uppgift om utbildningsnivå för samtliga. Totalt sett saknas uppgift om utbildningsnivå för 5,1 procent av de anställda. Dessa utgörs framför allt av utländska lärare och forskare. Detta resulterar i en underskattning av personal med hög utbildningsnivå.

⁷ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19931153-om-redovisning-av-studier_sfs-1993-1153

⁸ <https://www.insamling.scb.se/Login.aspx?ReturnUrl=%2f>

⁹ www.scb.se/AM0102

¹⁰ www.scb.se/AM0102

¹¹ www.scb.se/personal

Registret över befolkningens utbildning består av flera olika källregister plus en större enkätundersökning riktad till utrikes födda. Mätinstrumenten för enkäten till utrikesfödda finns beskrivna i sin helhet i dokumentet Statistikkens framtagning, SCBDOK. Mätfel kan uppstå i produktionen av varje enskilt källregister. Detaljerad information om Registret om befolkningens utbildning¹² finns på SCB:s webbplats.

Urvalsramen för undersökningen utgörs av Universitets- och högskoleregistret. Detaljerad information om Universitets- och högskoleregistret¹³ finns på SCB:s webbplats.

Det finns inget som tyder på att kvarvarande mätfel skulle påverka statistiken i någon större utsträckning. Rättningar och kompletteringar bakåt i tiden kan, om de anses vara av stor betydelse, korrigeras i registret och ingår därefter i kommande publiceringar.

2.2.4 Bortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värdet på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt är det frågan om objektsbortfall; saknas enbart vissa värden, handlar det om partiellt bortfall.

Eftersom statistiken om personal på universitet och högskolor är registerbaserad, förekommer inget objektsbortfall i egentlig mening. Det finns brister i observationsvariablerna som kan sägas orsakas av *partiellt bortfall*, värdet på en variabel saknas, i de uppgifter som samlas in från det administrativa systemet från vilka observationsvariablerna härleds.

Partiellt bortfall kan förekomma för företrädelsevis arvodister och adjungerad personal då det för dessa, i vissa lönesystem, inte är möjligt att lägga in uppgifter om exempelvis anställningens omfattning och forskningsämnesgrupp. Partiellt bortfall uppstår också om högskolorna helt enkelt inte vet anställningens omfattning, eftersom de endast betalat ut ett arvode för den anställde. För att komma till rätta med det partiella bortfallet för anställningsomfattning används en modell för att beräkna denna. Se vidare avsnitt 2.2.6 *Modellantaganden*.

I och med att anställningens omfattning beräknas enligt nämnd modell ger det en ökad osäkerhet för dessa grupper. Vill man studera enbart arvodister och adjungerad personal bör man därför vara försiktig med att dra allt för precisa slutsatser kring anställningens omfattning. Däremot bör det ge en bra *indikation* på anställningsomfattningen.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

Manuell granskning sker löpande allt eftersom uppgifterna kommer in till SCB. Om fel misstänks återkontaktas uppgiftslämnaren som får möjlighet att

¹² www.scb.se/UF0506

¹³ www.scb.se/UF0205

kontrollera uppgifterna och eventuellt göra en ny registrering. De fel som upptäcks är ofta lätta att korrigera. Dataregistreringsfel förhindras helt genom validitetskontroller i SCB:s webbinsamlingsystem.

Anställningens omfattning kan som högst vara 100 procent per anställning. Om personen har fler anställningar på ett och samma lärosäte tillåts en sammanlagd anställningsomfattning på 125 procent. Om den anställde har tjänster på olika högskolor tillåts en sammanlagd omfattning på totalt 150 procent. Eftersom det anses orimligt med en alltför hög anställningsomfattning, har dessa avgränsningar gjorts. Detta medför dock en osäkerhet huruvida beräkningen visar det verkliga värdet.

2.2.6 Modellantaganden

Den beräknade anställningsomfattningen för arvodister, timlärare, tentamens- och skrivningsvakter samt i viss mån adjungerad personal beräknas med hjälp av medellöner för alla individer i populationen. Eftersom det inte är troligt att alla arvodister har samma ersättning och att den är lika med medellönen kommer vissa att få en för hög, medan andra får en för låg anställningsomfattning. Om arvodisternas ersättning i medel är lika med medellönen kommer den totala anställningsomfattningen att bli riktig. Skiljer den sig ifrån medellönen kommer det att påverka den beräknade anställningsomfattningen. Ifall arvodisterna får en högre ersättning än andra, kommer anställningsomfattningen att överskattas och på samma sätt om arvodisternas ersättning är lägre kommer anställningsomfattningen att underskattas.

För att öka träffsäkerheten i modellen har populationen delats upp i 56 grupper utifrån utbildning, ålder och kön. För varje grupp har en medellön beräknats som sedan har använts för att beräkna anställningsomfattningen för de arvodister som ingår i den gruppen. På så sätt har över- respektive underskattningen för varje grupp minskat.

Modellen som används för att beräkna anställningsomfattningen för arvodister och i viss mån även för adjungerad personal beskrivs nedan:

Lön (Y) och anställningens omfattning (Z) samlas in för varje individ och anställning. Om en individ har flera anställningar summeras de till nedanstående:

Y_k = Utbetalad lön i oktober månad, individ k

Z_k = Anställningens omfattning i procent, individ k

Sedan skapas ett antal grupper utifrån individens utbildning, ålder och kön. Utbildning är uppdelad i sju kategorier och ålder i fyra. Tillsammans med kön ger det totalt 56 olika grupper.

Utifrån detta beräknas medellönen för varje grupp var för sig enligt:

$$\bar{Y}_p = 100 * \frac{\sum Y_k I_k}{\sum Z_k I_k}$$

där p är benämningen för gruppen och I_k antar värdet 1 om individen tillhör grupp p , annars antar I_k värdet 0.

Utifrån medellönen härleds anställningens omfattning (T). Detta görs genom att arvudet (A) delas med medellönen för den grupp som individen k ingår i. Det görs för alla individer var för sig enligt:

$$T_k = \frac{A_k}{\bar{Y}_p}$$

Anställningens omfattning maximeras till 100 procent. Ingen individ kan ha en högre anställningsomfattning än 100 procent per anställning. Om en individ skulle få en högre anställningsomfattning vid beräkning ovan sätts anställningsomfattningen till 100 procent.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden beräknat från referensmånaden till offentliggörandet av statistiken är lite mer än 6 månader.

3.2 Frekvens

Uppgifter samlas in vid en årlig mätning under mätmånaden oktober. Från början av oktober till mitten december har uppgiftslämnarna möjlighet att skicka in uppgifterna. När uppgifterna är kompletterade, rättade, granskade och klara sammanställs uppgifterna till ett register, vilken statistiken sedan skapas ifrån. Efter detta redovisas den slutliga statistiken, vilket görs en gång per år.

3.3 Punktlighet

Statistik för 2016 publicerades i enlighet med gällande publiceringsplaner för serien Sveriges officiella statistik¹⁴. Aktuella publiceringsplaner för 2017 års statistik finns på SCB:s webbplats.

Redovisning sker även på Universitetskanslersämbetets hemsida enligt publiceringsplan¹⁵

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Högskolestatistiken publiceras i UKÄ:s statistikdatabas¹⁶.

Ett urval av *officiell statistik* publiceras i form av tabeller på SCB:s webbplats under rubriken Tabeller och diagram¹⁷.

¹⁴ www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern

¹⁵ www.uka.se/statistik--analys/officiell-statistik-om-hogskolan/publiceringsplan.html

¹⁶ www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas.html

¹⁷ www.scb.se/uf0202

Officiell statistik om högskolans personal publiceras i Statistiska meddelanden (UF 23 SM, Personal vid universitet och högskolor). Statistiska meddelanden publiceras årligen både på SCB:s och på UKÄ:s webbplats.

Några tabeller redovisas också i SCB:s publikation På tal om kvinnor och män. UKÄ publicerar statistiska analyser och rapporter om högskolan som bygger på bland annat statistiken om högskolans personal.

UKÄ:s årsrapport om universitet och högskolor baseras främst på registeruppgifter om studenter (inklusive doktorander) och personal som SCB samlar in samt ekonomiska uppgifter som UKÄ samlar in direkt från lärosätena. Årsrapporten publiceras i form av en tryckt rapport och på UKÄ:s webbplats.

I samband med att ny statistik publiceras utarbetar UKÄ pressmeddelanden eller statistiknyheter som publiceras på myndighetens webbplats¹⁸.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

I SCB:s register över personal vid universitet och högskolor finns detaljerade individuppgifter om exempelvis anställningsbenämning, anställningskategori, forskningsämnesgrupp och utbildningsnivå. Det är därför möjligt att på uppdragsbasis få tillgång till mer detaljerad statistik än vad som publiceras på UKÄ:s samt SCB:s webbplatser. För att undvika risken att röja enskilda personer röjandekontrolleras materialet innan leverans av data. Enklare frågor kan även besvaras via telefon eller e-post utan kostnad.

UKÄ kan på begäran och i mån av tillgängliga resurser utföra enklare bearbetningar av den statistik över högskolans personal som myndigheten förfogar över.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller, diagram och text.

Statistiken presenteras i tabeller med flikar för definitioner och organisatoriska förändringar på SCB:s webbplats¹⁹.

Statistik redovisas även i UKÄ:s statistikdatabas²⁰

Statistiska meddelanden (SM) som består av text, tablåer, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i denna kvalitetsdeklaration. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)²¹. Dokumentationen publiceras på SCB:s webbplats²².

¹⁸ www.uka.se

¹⁹ www.scb.se/0202

²⁰ www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas.html

²¹ <https://www.h6.scb.se/metadata/mikrodataregister.aspx?produkt=UF0202>

²² www.scb.se/uf0202

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Följande förändringar kan försvåra jämförbarheten över tiden. Högskolor tillkommer, läggs ner eller förs organisatoriskt/administrativt över till andra högskolor. Referensperioden har ändrats under åren, se även avsnitt F, Historik nedan. Från och med 2001 ingår samtliga universitet/högskolor i redovisningen över Personal vid universitet och högskolor. Tidigare ingick endast statliga lärosäten.

År 2001 utgick variabeln verksamhetsområde och ersattes av vetenskapsområde och nationellt forskningsämne. Samtidigt gjordes en översyn av indelningen av tjänste-/anställningsbenämningar i tjänste-/anställningskategorier. Detta medförde att fyra nya tjänstekategorier infördes under 2001 och en del tjänstebenenämningar flyttades till en annan tjänstekategori. År 2012 utgick vetenskapsområde och nationellt forskningsämne. Från och med 2012 kodas all undervisande och/eller forskande personal på forskningsämnesgrupp enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnena 2011²³.

År 2012 utgick anställningskategorierna forskarassistenter samt gäst- och timlärare. Samtidigt tillkom anställningskategorin meriteringsanställning. I den publicerade statistiken har denna förändring införts bakåt i tiden så att den är jämförbar över åren.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Anställningskategorier bör jämföras med försiktighet då antalet anställda personer och antalet anställda helårspersoner i vissa grupper med stor sannolikhet är överskattat, medan det för andra grupper på motsvarande sätt är underskattat, se vidare avsnitt 2.2.2 Ramtäckning och avsnitt 2.2.4 Bortfall. Övriga redovisningsgrupper har god jämförbarhet.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Vartannat år görs en undersökning om hur mycket Forsknings- och utvecklingsarbete (FoU-arbete)²⁴ universitetens/högskolornas personal utför. Till grund för den undersökningen ligger samma register som är grunden för statistiken över personal vid universitet och högskolor, dvs. Registret över personal vid universitet och högskolor. Statistiken från dessa två undersökningar har därmed mycket god sammanvändbarhet.

Utbildningarna är kodade enligt SUN 2000 (Svensk utbildningsnomenklatur) som i sin tur är anpassad till den internationella standarden för utbildningsklassificering (ISCED 2011) för att möjliggöra internationella jämförelser för t.ex. personalkategorierna avseende utbildningsnivå och -inriktning.

Registret över personal vid universitet och högskolor är ett totalräknat individbaserat register. Därmed finns goda möjligheter att sambearbeta

²³ www.uka.se/statistik--analys/information-om-statistiken/amneslistor-och-huvudomraden/2017-02-14-forskningsamnen.html

²⁴ www.scb.se/UF0304

registret med andra register. Noteras bör, att till personal räknas även inresande personal, vilken kan saknas i andra register.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Summan för delmängder kan skilja sig från summan av totalen eftersom man summerar unika individer efter olika redovisningsnivåer. En anställd som är anställd på olika högskolor räknas en gång för varje högskola (högskolenivå) men endast en gång i totalsumman (riksnivå). Det innebär att totalsumman är mindre än summan av alla delsummer för antalet anställda på samtliga högskolor.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Vissa publiceringar som nämns i avsnitt 4.1 är dock inte officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Gallring sker enligt 3 kap. 8 § [SFS 1993:1153](#) Förordning om redovisning av studier med mera vid universitet och högskolor.

För primärdata gäller en gallringsfrist på tre år, enligt SCB:s gallringsbeslut Dnr 2008/160.

SCB ansvarar för att gallring sker.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken. Statliga universitet och högskolor är skyldiga att lämna uppgifter enligt förordning ([SFS 1993:1153](#)) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor. En enskild utbildningsanordnare som har fått tillstånd att utfärda examina är skyldig att medverka i uppföljningar och utvärderingar av utbildningen enligt 5 § lag ([1993:792](#)) om tillstånd att utfärda vissa examina.

E EU-reglering och internationell rapportering

Uppgifter lämnas årligen till Eurostat, OECD, Unesco. Vad som ska rapporteras styrs av [Kommissionens förordning](#) (EU) nr 912/2013 av den 23 september 2013 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 452/2008 om framställning och utveckling av statistik om utbildning och livslångt lärande vad gäller statistik över utbildningssystem. Rapporteringen sker via det elektroniska systemet eDAMIS.

Uppgifter lämnas också årligen till det så kallade ETER-konsortiet inom Europeiska kommissionens (DG Education and Culture) projekt som syftar till att bygga upp ett register över europeiska universitet och högskolor, European tertiary Education Register (ETER) enligt kontrakt EAC-2013-038 och EAC-2015-028.

F Historik

Publicerad statistik finns från och med 1984. Mätmånad har varierat under åren. 1984–1989 var februari mätmånad, 1990–1992 augusti, 1993–2001 september och från och med 2001 är oktober mätmånad. Byte av mätmånad från september till oktober har medfört att man får en mättidpunkt som ligger närmare årsgenomsnittet av antalet anställda. Antalet tillfälligt anställda under oktober avspeglar årsgenomsnittet ganska väl, medan den tidigare mät månaden, september, ligger något under årsgenomsnittet av antalet tillfälligt anställda vid universitet och högskolor. I samband med bytet av mätmånad byttes även datakälla från Lönestrukturstatistik, statlig sektor till Konjunkturstatistik, löner för statlig sektor. Byte av datakälla medförde att man kunde börja samla in två nya variabler, vetenskapsområde och nationellt forskningsämne samt att SCB fick tillgång till materialet 3–4 månader tidigare. År 2012 utgick vetenskapsområde och nationellt forskningsämne. Från och med 2012 kodas all undervisande och/eller forskande personal på forskningsämnesgrupp enligt Standard för svensk indelning av forskningsämnena 2011. En utförligare beskrivning av bytet av mätmånad återfinns i Förändrad redovisning av högskolans personal som publicerats i Bakgrundsfakta till arbetsmarknads- och utbildningsstatistiken (2003:2)²⁵.

Mellan åren 1993/94 till 2000 kompletterades redovisningen med vissa aggregerade uppgifter om personal vid enskilda och kommunala högskolor. Dessa uppgifter hämtades från Högskoleverkets s.k. "tekniska mallar". Från och med 2001 samlas individuppgifter in från samtliga universitet och högskolor.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Universitetskanslersämbetet
Kontaktinformation	Analysavdelningen

²⁵ <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Publiceringskalender/Visa-detaljrad-information/?publobjid=1723>

E-post	statistik@uka.se
Telefon	08-563 085 00

Statistikproducent	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Personal vid universitet och högskolor
E-post	hogskolestatistik@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)